

VanWestreenen BV
t.a.v. de heer S. van Westreenen
Anthonie Fokkerstraat 1a
3772 MP BARNEVELD

Datum	26 mei 2014
Ons kenmerk	R14.050-JMW-F01
Onderwerp	Aanvulling rapport R13.021-JMW-F01; Actualisatie quickscan en voortoets Lage Boeschoterweg 21 te Garderen

In 2008 en 2013 zijn door De Groene Ruimte en Hamabest Ecologie BV ecologische onderzoeken uitgevoerd op de locatie Lage Boeschoterweg 21 te Garderen. Deze onderzoeken vonden plaats in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Naar aanleiding van een uitspraak van de RvS in april 2014, waarin onder andere naar voren kwam dat de onderzoeken niet (voldoende) zijn ingegaan op de eventuele aanwezigheid van de das in het plangebied en de ligging in de Ecologische Hoofdstructuur, is er in mei 2014 door Hamabest Ecologie BV aanvullend onderzoek verricht.

Plangebied

Het daadwerkelijke onderzoeksgebied is in voorgaande rapportages uitvoerig besproken. Hieronder zijn enkele foto's weergegeven van de huidige situatie (15 mei 2014).

De woningen worden gebouwd op het bestaande bouwblok.

Onderzoekopzet

Om de gegevens aangaande de Ecologische hoofdstructuur te verkrijgen zijn diverse documenten en de site 'Atlas Gelderland' geraadpleegd.

Om een beeld te verkrijgen van de aan- of afwezigheid van de das hebben verschillende soorten onderzoeken plaatsgevonden.

Deskresearch: De beschikbare gegevens op internet en verspreidingsatlassen zijn geraadpleegd.

Interview: De bewoner en anderen zijn geïnterviewd over waarnemingen van de das en overige soorten.

Sporenonderzoek: Op 15, 16 en 21 mei (avond) heeft er sporenonderzoek plaatsgevonden.
Valcamera: Op 15 en 16 mei zijn meerdere valcamera's op verschillende plekken opgehangen. Deze camera's maken foto's en video's van soorten die binnen het bereik van de camera komen. Door middel van infrarood kunnen ook beelden 's nachts worden opgenomen. De camera's hebben tot en met 21 mei gehangen.

Nachtonderzoek: Op 21 mei heeft er van 21.00 uur tot en met 01.30 uur nachtonderzoek plaatsgevonden, met twee personen en met behulp van nachtkijkers.

Tijdens de onderzoeken naar de das is ook goed gelet op de aanwezigheid van hazelwormen, boommarters en adders. Op 15 mei zijn diverse kunstmatige schuilplekken (metalen platen van circa 40x40 cm), voor met name de hazelworm, verdeeld over het terrein gecreëerd (plaatmethode). Tijdens het nachtonderzoek is eveneens op vlemuizen gelet, met behulp van een batdetector en op de boomarterter.

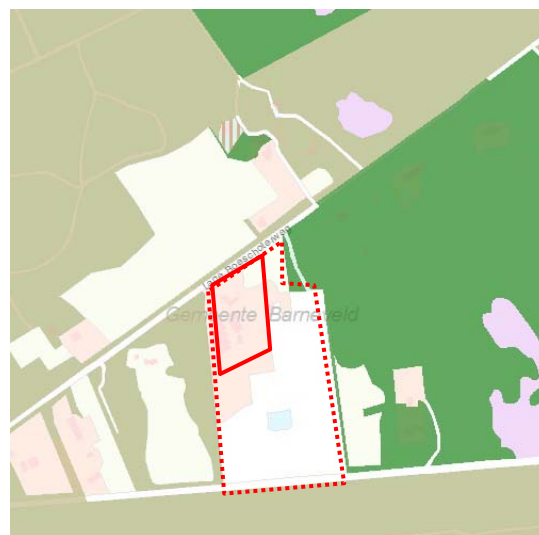
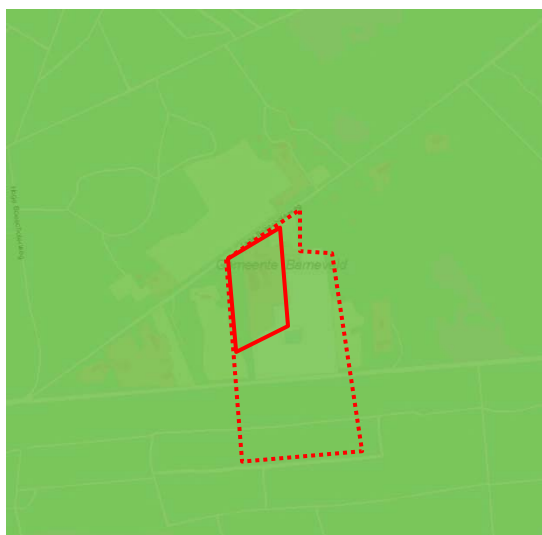
Bevindingen

EHS

Het plangebied is gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur (natuur).

In het Natuurbeheerplan 2014 van de provincie Gelderland is af te lezen dat er geen speciaal beheer (beheertypen) wordt uitgevoerd binnen het plangebied. In de directe omgeving zijn beheertype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos (groen) en beheertype N16.01 Droog bos met productie (grijsbruin) aanwezig.

In onderstaande afbeeldingen zijn het daadwerkelijke plangebied (rode kader) en de perceelsgrenzen (rode stippellijn weergegeven).

Afbeelding1 en 2: Ligging in EHS en aanwezige beheertypen in de omgeving.

Das

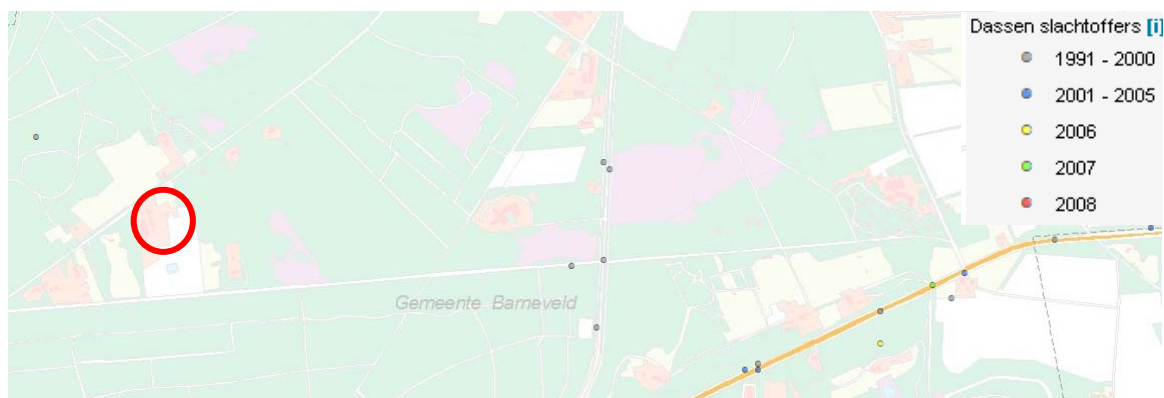
Er is getracht om op verschillende manieren informatie te verzamelen over de aanwezigheid van de das binnen het plangebied en de eventuele importantie van het gebied.

Deskresearch: De beschikbare gegevens op internet en verspreidingsatlassen zijn geraadpleegd.

Er zijn voor het onderzoek diverse bronnen gebruikt, waaronder Waarneming.nl en Atlas Gelderland.

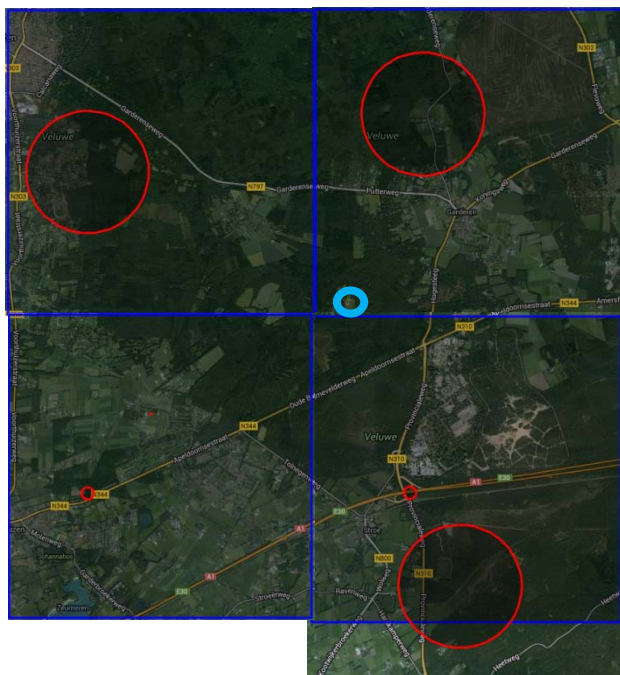
Atlas Gelderland:

Afbeelding 3 geeft het aantal geregistreerde dassenslachtoffers weer. Het aantal slachtoffers kan in relatie staan met het voorkomen van de soort in de omgeving. Nabij het daadwerkelijke plangebied zijn geen slachtoffers weergegeven.

Afbeelding3: Dassenslachtoffers (bron: Atlas Gelderland).

Waarneming.nl:

Afbeelding 4: Gegevens Waarneming.nl, 5 km-hok , periode 27 mei 2009- 27 mei 2014. (blauwe cirkel is projectgebied).

De das komt in de directe omgeving voor, maar op de geraadpleegde bron zijn er de laatste vijf jaar geen waarnemingen ingevoerd van de das in of nabij het onderzoeksgebied.

Interview: De bewoner en anderen zijn geïnterviewd over waarnemingen van de das en overige soorten.

De bewoner heeft aangegeven in de afgelopen jaren nog nooit een das op het terrein gezien te hebben. Voor zijn werk rijdt hij regelmatig in de avond- en ochtenduren langs het terrein. Ook heeft hij geen dassen gezien op de Lage Boeschoterweg. Wel ziet hij veel vossen, zwijnen en edelherten. Tijdens het avondonderzoek wist een bekende van de bewoner te vertellen dat er in de omgeving een das voorkomt, maar dan meer naar het noorden.

Sporenonderzoek: Op 15, 16 en 21 mei heeft er sporenonderzoek plaatsgevonden op het terrein en is er een omgevingscheck uitgevoerd.

Het terrein is 2 maal overdag bezocht en 1 maal in de avonduren. Er is gelet op pootafdrukken, haren, mest- en snuitputjes en eventuele pijpen of burchten.

Er zijn binnen het plangebied veel sporen waargenomen, waaronder zeer veel wroetsporen van wilde zwijnen. Dit bemoeilijkt het zoeken naar snuitputjes en overige sporen, daar de hele grond wordt omgewoeld. Er zijn ondermeer pootafdrukken van edelherten, vossen, honden en konijnen aanwezig. Duidelijke pootafdrukken van de das zijn niet aangetroffen.

Ook zijn er geen haren of mestputjes (die vaak worden gebruikt als afbakening territorium/ foerageergebied) aangetroffen.

De meeste sporen waren langs de bosranden en op de akkers te vinden.

Er is in de directe omgeving ook geen burcht waargenomen. Er is niet uitvoerig de bossen ingelopen, daar eventueel aanwezige dassen (en jongen) niet verstoord zouden worden.

Tijdens de omgevingscheck is gebleken dat er nabij het plangebied veel (in potentie) geschikte foerageergebieden aanwezig zijn.

Valcamera: Op 15 en 16 mei zijn meerdere valcamera's op verschillende plekken opgehangen. De camera's hebben tot en met 21 mei gehangen.

De camera's zijn op een strategische plek opgehangen, onder andere bij een wissel nabij het daadwerkelijke plangebied en de aanwezige vijver (drinkplek).

Op de camera's zijn geen dassen vastgelegd. Wel herten en konijnen.

Foto's genomen door de valcamera.

Nachtonderzoek: Op 21 mei heeft er van 21.00 uur tot en met 01.30 uur nachtonderzoek plaatsgevonden, met twee personen en met behulp van nachtkijkers.

Tijdens dit nachtonderzoek zijn meerdere wilde zwijnen, konijnen en edelherten waargenomen. Doordat het onderzoek door twee personen werd uitgevoerd, was een groot deel van terrein te overzien. Er zijn geen dassen waargenomen.

Overige soorten

Er zijn tijdens de diverse onderzoeken geen exemplaren van de adder, hazelworm (het weer ten tijde van de dagonderzoeken was geschikt voor het kunnen waarnemen van reptielen) of de boomarter waargenomen.

Er is tijdens het nachtonderzoek ook rondgelopen met een batdetector. Er zijn geen waarnemingen gedaan van vleermuizen.

Bespreking bevindingen

EHS

Er wordt in deze rapportage niet ingegaan op thema's als verdroging, verstoring door geluid, licht, bewegingen en dergelijke.

In de huidige situatie is de natuurwaarde van het daadwerkelijke plangebied zeer beperkt. Een groot deel van het plangebied is verhard, op een ander deel is koolzaad aanwezig.

Er zijn geen speciale beheertypen aanwezig binnen het plangebied die verloren gaan door de ingreep. De voorgenomen ingreep zal naar verwachting geen negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS, daar er geen waarden aanwezig zijn (mede door het historische gebruik). De verwachting is dat de voorgenomen ingreep positief zal uitwerken voor de natuur en de EHS. Door bij de nieuwe inrichting rekening te houden met de omliggende natuur en de aanwezige soorten kan er winst behaald worden voor het gebied. Zo kan de aanwezige vijver natuurlijker worden gemaakt en er bijvoorbeeld beheertypen zoals struweelhagen en poelen worden toegepast op het overige deel van het plangebied.

Das

Er is uit de diverse onderzoeken niet gebleken dat de das het onderzoeksgebied gebruikt om te foerageren. De veldonderzoeken zijn binnen een korte periode uitgevoerd, maar de vergaarde veldinformatie in combinatie met de informatie uit het bureauonderzoek en de geïnterviewde personen geven toch een redelijk goed beeld van de waarde van het gebied voor dassen. Het is niet geheel uit te sluiten dat het plangebied en het overige deel van het perceel onderdeel is van een leefgebied van de das. Op basis van de verzamelde gegevens en de beperkte omvang en het halfverharde karakter van het daadwerkelijke plangebied (bouwblok) kan echter worden geconcludeerd dat het plangebied geen essentieel foerageergebied van eventueel voorkomende exemplaren betreft. De realisatie van de woningen zal niet tot gevolg hebben dat het leefgebied van de eventueel aanwezige das niet meer functioneel is. Het foerageergebied van de das is alleen dan beschermd wanneer door de ingreep het foerageergebied wegvalt en hierdoor ook de functionaliteit van bijvoorbeeld de burcht wegvalt. Dit is in onderhavige situatie niet het geval.

Het overige deel van het perceel zal als natuur worden ingericht en geschikt gaan zijn als foerageergebied voor de das. De verwachting is dat er door deze inrichting een beter foerageergebied ontstaat dan in de huidige situatie. Het gebied zal toegankelijk blijven voor de das en overige soorten.

Overige soorten

Er zijn tijdens de veldbezoeken geen waarnemingen gedaan die extra onderzoek naar de boommarter, adder of hazelworm noodzakelijk maken.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jan-Mark de Wever', with a large, stylized flourish underneath.

ing. Jan-Mark de Wever
Projectmanager Hamabest Ecologie